

Cikkgyűjtemény az öngyilkosságról

Kulcsszavak: lelki egészség, öngyilkosság

Az öngyilkosságok statisztikája Európában 2021-ben

Eurostat, 9 September 2024

Forrás Internet-helye:

<https://ec.europa.eu/eurostat/en/web/products-eurostat-news/w/edn-20240909-1>

Az *Eurostat* adatai szerint 2021-ben az Európai Unióban 47.346-an vetettek véget önkezüikkel az életüknek, ami az összes haláleset 0,9 százalékát tette ki. Ez 100.000 főre átlagosan 10,2 halálesetet jelent. 2011-hez viszonyítva a 100.000 főre eső befejezett öngyilkosságok száma átlagosan 12,4 halálesettel, 13,3%-kal (7.277 halálesettel) csökkent. Az öngyilkosságok aránya az EU-ban Szlovéniában (100.000 lakos/ 19,8 haláleset), Litvániában (19,5) és Magyarországon (15,7) volt a legmagasabb, Cipruson (100.000 lakos/2,7 haláleset), Görögországban (4,2) és Olaszországban (5,9) a legalacsonyabb. A 45–64 éves korcsoportban 17.441 (az összes haláleset 37%-a), a 65 éveseknél és annál idősebbeknél 15.998 (az összes haláleset 34%-a) halálesetet regisztráltak.

Két kutatási projekt az EU Horizon programja keretében az öngyilkosságok megelőzésére és a mentális egészség javítására: “Mental Health Promotion and Intervention in Occupational Settings” (MENTUPP) (<https://www.mentuppproject.eu/>) és „Promoting Positive Mental and Physical Health in Changing Work Environments” (PROSPERH) (www.prosperh.eu).

Az öngyilkosságok statisztikája Németországban 2023-ban

Statistisches Bundesamt (Destatis)

Pressemitteilung Nr. N046 vom 9. September 2024 ;

Nationales Suizidpräventionsprogramm (Naspro), 07. 09. 2024 ;

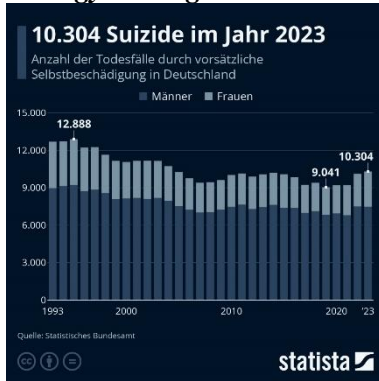
Forrás Internet-helye:

https://www.destatis.de/DE/Presse/Pressemitteilungen/2024/09/PD24_N046_23211.html ; <https://www.suizidpraevention.de/daten-und-fakten/suizidstatistiken>

Az öngyilkosságok száma Németországban 2022-ben 10.119, 2023-ban 10.304 volt (1,8%-os növekedés). Minden századik haláleset öngyilkosság, Ezek 73%-át férfiak követik el. A 25 év alattiak körében most kevesebb az öngyilkosság, mint két évtizede, a 10 és 25 év közöttiek körében azonban az öngyilkosság még mindig a leggyakoribb halálok. 2003-ban több mint 700 huszonöt év alatti személy lett öngyilkos (2022-ben 500). Minden 21-ik öngyilkos 25 év alatti.

Az öngyilkosságok száma a 85 év fölöttiek körében 2003-ban 600, 2023-ban 1.300 volt. Az 1980-as és 1990-es években bekövetkezett csökkenéshez viszonyítva, az öngyilkosságok száma konstansan alakul. 1980-hoz viszonyítva 2023-ban 44%-kal csökkent.

Az öngyilkosságok száma 1993-2023 között

Az öngyilkosság gyakorisága

az amerikai egyetemi sportolók körében 2002 és 2022 között

British Journal of Sports Medicine (2024; DOI: [10.1136/bjsports-2023-107509](https://doi.org/10.1136/bjsports-2023-107509))

Forrás Internet-helye: <https://bjsm.bmj.com/content/58/10/531>

Bridget M. Whelan (*Family Medicine, University of Washington, Seattle, Washington, USA*) és *mt.* a *National Collegiate Athletic Association (NCAA)*, az amerikai egyetemi sport fellegvárában vizsgálták az öngyilkosság incidenciáját. Következtetésük szerint az öngyilkosságok száma az elmúlt 20 év során mind a nők, mind a férfiak körében szignifikánsan növekedett.

A vizsgált populáció körében 2002 és 2022 között összesen 1.102 haláleset következett be, amelyek közül 128 (11,6%) öngyilkosság miatt (98 férfi, 30 nő). E két évtizedben az öngyilkosság a balesetek után a második leggyakoribb halálok volt. Az öngyilkosság miatti halálesetek aránya az első évtizedben 7,6%, a másodikban 15,3%) volt.

Bridget M Whelan, bwhelan@uw.edu

Öngyilkossági kísérlet miatt sürgősségin nyújtott ellátás trendjei az Egyesült Államokban 2011 és 2020 között

The American Journal of Psychiatry, Published Online: 4 Jun 2024

Forrás Internet-helye:

<https://ajp.psychiatryonline.org/doi/abs/10.1176/appi.ajp.20230397?journalCode=ajp>

A tanulmány a *National Hospital Ambulatory Medical Care Survey* adatai alapján készült. Az öngyilkossági kísérlet és önsebzés miatt sürgősségre került személyek száma 2011-2012-höz viszonyítva 2019-2020-ban 1,43 milliőről 5,37 millióra növekedett. A sürgősségi felvételek rátája fiataloknál és fiatal felnőtteknél, főleg nőknél magasabb, gyermekeknél alacsonyabb volt. A megvizsgált személyek kevesebb mint 16%-ánál végeztek pszichológiai vizsgálatot. A hangulatzavarban szenvedők száma évente 5,5%-kal csökkent, a kábítószerfogyasztással összefüggő zavarokban szenvedőké évente 6,8%-kal növekedett. 2019-2020-ban sürgősségin ellátottak körében a 15-20 év közöttiek aránya volt a legmagasabb (100.000 fő/1.552), az összes korcsoportnál szignifikáns növekedés volt tapasztalható, legmagasabb a 65 év fölöttiekénél.

Öngyilkosság kockázata a nők körében a menstruációs ciklus idején

American Journal of Psychiatry, Published Online: 14 Dec 2023 ;

<https://doi.org/10.1176/appi.ajp.20230303>

Forrás Internet-helye:

<https://ajp.psychiatryonline.org/doi/10.1176/appi.ajp.20230303>

Dr. Jaclyn Ross és Jordan Barone (Department of Psychiatry, College of Medicine, University of Illinois at Chicago) és mt. tanulmánya megerősítette azt a korábbi feltételezést, hogy a nők körében az öngyilkosság kockázata a menstruációs ciklus összefüggésében ingadozik, a menstruáció kezdetét követően pedig megnövekedhet. A vizsgálatban 119 nő vett részt, akik pszichiátriai kezelésben részesültek és az elmúlt hónapokban öngyilkossági gondolataik voltak. Az alanyok legalább egy menstruációs ciklus idején kérdőívet töltöttek ki érzelmeikről, a szomorúság, reménytelenség érzetéről, szorongásaikról, túlterheltségről, valamint arról, hogy megfordult-e bennük az öngyilkosság gondolata. A betegek többségénél a premenstruációs periódusban növekedtek a pszichiátriai tünetek, mint a depresszió, szorongás, reménytelenség és az öngyilkosság gondolata is felmerült.

Kórházi öngyilkosságok értékelése

Dtsch Ärztebl Int 2024; 121: 473-4; DOI: 10.3238/arztebl.m2024.0042

Forrás Internet-helye:

<https://www.aerzteblatt.de/archiv/240160?rt=971bf246e981d1c3d78e945717e58e5a>

Az öngyilkosság kockázata a pszichiátriai kezelés alatt álló személyeknél magasabb mint az összlakosság körében. A 100.000 lakosra jutó öngyilkosságok rátája évente 148 betegfelvételre becsülhető (1970–2005). A cikk a 2019 és 2022 közötti időszak öngyilkossági adatait értékelte a **Werner-Felber-Institut adatbankja** (a kórházi szuicidalitás adatbankja) alapján. A 398 elemzett öngyilkosság közül 256 férfiakra, 139 nőkre, egy „másra” jutott. Az öngyilkosságok többségét az 51-60 év közöttiek korcsoportjában követték el. A leggyakoribb módok: akasztás, ugrás a mélybe, vagy a vonat elé. Az öngyilkosságok nagyrészt a kórháztól 2 kilométernyi távolságra, egyharmadukat a kórház épületében követik el.

A kórház épületén kívüli öngyilkosságokra többnyire kíséret nélküli kilépés (n = 55), a megterhelési próba szakaszában (n = 43), vagy az érintett megbeszélés ellenére történő távozás idején kerül sor. (n = 41). A betegek többsége az öngyilkosság időpontjában kórházi kezelés alatt állt.

369 fő diagnózis közül a leggyakoribbak: érzelmi zavarok, skizofrénia, skizotip és téveszmés zavarok. A betegek előtörténetében gyakori a korábbi öngyilkossági kísérlet. A 100.000 betegfelvételre jutó öngyilkosságok rátája 2021-ben 52,35, 2022-ben 71,07 volt.

Öngyilkosság a betegek körében
BMJ Open, Volume 14, Issue 2

Forrás Internet-helye: <https://bmjopen.bmj.com/content/14/2/e077940>

Grainne McAnee (Ulster University School of Life and Health Sciences, Coleraine, Northern-Ireland) és mt. a beteg öngyilkossága által a háziorvosra gyakorolt szakmai és privát hatást, valamint a pszichológusi segítség igénybevételének nehézségeit elemezték.

A felmérésben 19 háziorvos (11 nő, 8 férfi) vett részt az elsődleges ellátás különböző intézményeiből. 15-30 éves tapasztalattal rendelkeztek, betegek körében az öngyilkosság által veszélyeztetettek száma kettő és tíz között mozgott. A résztvevők személyesen felelősnek érezték magukat, büntudattal küszködtek, betegek öngyilkosságát személyes kudarcként fogták fel, az élmény feldolgozása a poszttraumás megterhelési zavarhoz hasonlítható. Az érintett háziorvosokat összességében a magas munkamórál akadályozta abban, hogy saját lelki egészségük érdekében támogatást és szolgáltatásokat vegyenek igénybe, maga a rendszer irányultsága pedig eleve nem olyan, hogy e célból erőforrásokat bocsásson rendelkezésre.

Dr Grainne McAnee: g.mcanee@ulster.ac.uk

Öngyilkossági hajlam és öngyilkosság a svájci lakosság körében 2022-ben
Schweizerisches Gesundheitsobservatorium (Obsan)
Obsan Bulletin 08/2024 (8 p.)

Forrás Internet-helye:

<https://www.obsan.admin.ch/de/publikationen/2024-suizidales-erleben-und-verhalten> ;

Az Egészségügyi Világszervezet 2013-ban vezette be az öngyilkosság prevenciójára irányuló programját. Svájcban az öngyilkosság megelőzésére irányuló akcióterv (*Nationaler Aktionsplan Suizidprävention*) irányítást nyújt a szereplők számára az öngyilkosságok és öngyilkossági kísérletek számának csökkentése érdekében.

– 2022-ben a svájci lakosság több mint 8%-a számolt be öngyilkossági gondolatokról, 0,3%-a az elmúlt tizenkét hónap során elkövetett öngyilkossági kísérletről.

– A 15 és 19 év közötti nők 23,1%-a számolt be öngyilkossági gondolatokról, több mint 7%-a az elmúlt öt év során elkövetett öngyilkossági kísérletről. Az elmúlt öt évben növekedett náluk a feltételezett öngyilkossági kísérletek miatti hospitalizációk száma.

– A korlátozott pénzügyi lehetőségekkel rendelkező háztartásokban élők, a homoszexuális és biszexuális, valamint a transzszexuális és non-bináris személyek gyakran szembesülnek öngyilkossági gondolatokkal.

– Öngyilkossági kísérlete után öt közül egy senkivel sem beszél róla; az érintettek fele senkinek sem beszél privát körében öngyilkossági kísérletéről.

– Az öngyilkosságok rátája az elmúlt huszonöt év során csökkent. Az öngyilkosság a 80 év fölötti férfiak körében a leggyakoribb.

**Lakossági felmérés az öngyilkosság
és a szervi megbetegedések összefüggéséről Dániában**
JAMA Psychiatry. Published online September 4, 2024.
doi:10.1001/jamapsychiatry.2024.2561

Forrás Internet-helye:

<https://jamanetwork.com/journals/jamapsychiatry/article-abstract/2822967>

Søren Dinesen Østergaard (Department of Affective Disorders, Aarhus University Hospital – Psychiatry, Aarhus, Denmark; Department of Clinical Medicine, Aarhus University, Aarhus, Denmark) és mt. tanulmánya 6,6 millió alanyra terjedt ki, akik 2000 és 2020 között Dániában éltek. Az öngyilkosság kockázata a diagnózist követően csaknem minden szervi megbetegedés esetén szignifikánsan növekedik.

A vizsgálat időtartama alatt 12.876 személy követett el öngyilkosságot. Az öngyilkosság kockázata mentális megbetegedések esetén volt a legmagasabb. A szervi megbetegedések körében a kockázat emésztőszervi megbetegedéseknél növekedett a legerőteljesebben (IRR 1,7; 95%-KI 1,5 – 1,8), ezt követik a rákos (IRR 1,5; 1,4 – 1,6) és hematológiai megbetegedések (IRR 1,5; 1,3 – 1,6).

Finanszírozás: Lundbeck Foundation; Independent Research Fund Denmark.

Öngyilkosság a pszichiátriai megbetegedésekben szenvedő fiatalok körében

JAMA Netw Open. 2024;7(7):e2423996. doi:10.1001/jamanetworkopen.2024.23996

A tanulmány a *National Violent Death Reporting System (NVDRS)* adatain, az orvosszakértők, egészségügyi jogászok és kivizsgáló hatóságok jelentésein alapult. Az amerikai kutatók a pszichiátriai diagnózisok gyakoriságát vizsgálták az öngyilkosságot elkövető fiatalok körében a 2010 és 2021 közötti időszakban, a származás, etnikai hovatartozás, az elkövetés módja tekintetében.

Eredmények

- A pszichiátriai diagnózis a fehérbőrűek körében volt a leggyakoribb (42,8%), indigénekénél és inuitoknál a legritkább (28,0 %; (aOR: 0,45 [0,39;0,51] KI 95%).
- A pszichiátriai diagnózis ázsiaiaknál, hawaiiaknál és más csendes-óceáni szigetlakóknál (aOR: 0,58 [0,52;0,64] 95 % KI), valamint színesbőrűeknél (aOR: 0,62 [0,58;0,66] 95 % KI) ritkább volt, mint fehérbőrűeknél.
- Azoknál, akik megmérgezték, felakasztották, megfojtották magukat, a pszichiátriai diagnózis ritkább volt, mint azoknál, akik agyonlőtték magukat (aOR: 2,78 [2,55;3,03]/1,70 [1,62;1,78]/ 1,58 [1,47;1,72]).
- A 10 és 14 év közöttiek körében a pszichiátriai diagnózis ritkább volt mint a 20 és 24 év közöttiekénél (aOR: 0,70 [0,65;0,76] KI 95%).
- A pszichiátriai diagnózis gyakorisága a 15 és 19 év közöttiekénél és a 20 és 24 év közöttiekénél azonos volt (aOR: 0,97 [0,93;1,01] KI 95%).
- Az öngyilkosságot elkövető nők 52,4%-ának volt pszichiátriai diagnózisa.
- A pszichiátriai diagnózissal rendelkezők 52,6%-a lőfegyverrel végzett magával, 42,7%-a felakasztotta, vagy megfojtotta magát.